

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

IV. Quatenus genus cum speciebus comparetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

CAPVT IV.

Quatenus genus cum speciebus comparetur.

41 **A**sfero primò: genus vt genus est, & vniuersale, ac totum quoddam potestatiuum, siue in sensu composito huius denominationis non tantum de vna specie, sed etiam de pluribus prædicatur. Probat hanc assertio, quoniam in hac prædicatione, *homo & leo, & equus, &c. est animal*, animal æquiualeuter est omne animal, adeoque eiusmodi actus est æquiualeuter copulatiuus: item in hac prædicatione, *homo, vel leo, vel equus, &c. est animal*, animal æquiualeuter est aliquod animal, siue per actum æquiualeuter disiunctiuum attingitur: ac per actum æquiualeuter copulatiuum, & æquiualeuter etiam disiunctiuum fit vniuersale, vt ex lib. præterito ad eius finem constat, & vel inde perspicuum est, quod eiusmodi actus prout tales plura non tamen formaliter vt plura, sed potius æquiualeuter, & implicite attingant, sicut ad confusionem vniuersalis constitutionis oportet: genus igitur prædicatur de speciebus prout vniuersale, & genus, siue genericitatem, & vniuersalitatem suam retinens, aut, quod perinde est, quatenus subest actui, quo vniuersale constituitur. Atque hanc assertionem tuentur B. Th. Scot. Toletus, Hurtad. Amicus, Masius, & alij complures.

42 Quò autem superior doctrina magis elucescat, obiicies aduersus eam ex Scoto, qu. 16. cum dicitur homo est animal, vel de illo prædicatur solù animal quod est; ita nequitiam de eo prædicatur genus, cum hoc latius pateat animali, quod duntaxat in homine reperitur: vel de homine dicitur id animalis quod non est; atque ita prædicatione erit falsa: perperam ergo statutum est, genus de specie, siue vna, siue pluribus verè prædicari posse. Respondeo, prædicari animal, cum id, quod est in homine, tum etiam id, quod non est in ipso: cæterum actu disiunctiuo æquiualeuter, eo nimirum, qui huic æquipolleat, *homo est aliquod animal*, actu vè indefinito: quapropter neutrum absurdum sequitur. Item obiicies ex eodem Scoto ibidem: si genus animalis vt genus de homine vllatenus prædicatur, tota vtique natura animalis erit in homine: ergo extra hominem nullum erit animal, cum totum sit extra quod nihil est, iuxta Aristotelem 3. phys. text. 63. Respondeo prædicari de homine animal totum, sed non totaliter, quod vt contingat, ex nunc nunc dictis liquefit. Obiicies denique, iudicium, quò prædicatur animal de homine, & leone, & cæteris explicite sumptis, animal prout multiplex clarè attingit: haud ergo illud confundit, haud velut vnum, & vniuersale cognoscit: iniuria ergo dictum est, animal vi eius actus prædicari in quantum vniuersale, & genus, siue in sensu composito huius denominationis, quam non aliter, ac denominationem prædicati ab eo accipiat. Sed distingo primum antecedens: actus ille attingit clarè, & explicite animal prout multiplex ex parte subiecti, concedo: ex parte vero prædicati, nego: hinc autem duntaxat sequitur, animal non fieri vniuersale, nec quatenus tale cognosci ab eo iudicio, prout tendit in subiectum, secus verò prout in prædicatum, aut per apprehensionem realiter distinctam, aut per formalitatem sola ratione distinctam, iuxta varias authorum sententias, de compositione iudicij.

43 **A**sfero secundò: genus cum dicitur prædicabile de pluribus differentibus specie in quid, speciem prædicabilem in ea definitione respicit, neque per

voculam, *specie*, intelligi potest species subiicibilis. Probat hanc assertio, quoniam aliàs manifestus circulus committeretur, dum genus definitur, quod de specie subiicibili prædicatur, & species subiicibilis, quæ generi subiicitur. At aliqui contrarium tenent. atque ita arguunt: genus definitur per ordinem ad eam speciem, quæ est eius correlatiuum: huiusmodi autem est species subiicibilis, non vero prædicabilis, quæ prout talis potius ad indiuidua refertur. Cæterum nihil definiri respectu sui correlatiui quatenus talis, mox constabit. Quare.

44 **A**sfero teritiò: correlatiuum generis verè est species subiicibilis quatenus talis: etenim genus vt genus est superius, & species subiicibilis, vt subiicibilis est quid inferius genere, cum subiici rationi superiori, non nisi ratio inferior possit: at correlatiuum superioris est inferius: ergo & generis species subiicibilis. Rursus correlatiuum alicuius est, quod ad illud mutuo refertur, eique vicem rependit, vt cernere est in patre, & filio sibi inuicem correlatiui: at vt genus refertur ad speciem, quæ sibi subiicitur actu aut potentia, ita etiam species subiicibilis, in quantum talis, è conuerso refertur ad genus: eius igitur erit correlatiuum: quapropter species prædicabilis, non nisi vt subiecta generi, eive apta subiici, correlatiuum illius poterit appellari. Et quidem huic correlationi non obstat, genus nequitiam definiri respectu habito, & expresso ad speciem subiicibilem prout talem, quia nullum correlatiuum definiri solet, aut iure potest per ordinem ad aliud, quæ tale, aliàs omnis definitio circularis, & vitiosa esset, ad modum, quo hæc definitiones patris, & filij ineptæ sunt, ac vitiosæ, ex communi dialecticorum consensu, pater est qui habet filium, filius est qui habet patrem. Atque hoc si animaduertissent ij, quorum num. sup. meminimus, nequitiam essent hallucinati, nequitiam arbitrati, in definitione generis, ea vocula, *specie*, speciem subiicibilem prout talem subintelligendam esse. Benè verum est, vnum correlatiuum definiri posse, & solere, per ordinem ad aliud specificatiue sumptum v.g. causam respectu effectus, formam respectu materiæ, &c. non verò per ordinem ad illud reduplicatiue sumptum: cæterum hoc non impedit, quo minus definiatur contemplatione speciei prædicabilis; quippe quæ specificatiue loquendo est eius correlatiua, eique subiicibilis.

45 **A**sfero quartò: genus vno sensu est magis vnum, quam species prædicabilis ei subiecta, hæc autem alio sensu genus vnitatem superat: etenim species potestatiue sumpta, & quatenus inferiora includit, est magis vna, quam genus eodem modo acceptum: at è contrario genus actualiter sumptum, siue prout actu componitur ex aliis gradibus se simplicioribus, v.g. animal ex viuente, & sensibili, est magis vnum, quam species eodem vsupata modo. Prior pars est perspicua: quoniam species quoad inferiora sua minus diuiditur, quam genus, tum extensiuè, propterea, quod inferiora speciei pauciora sunt, quam inferiora generis; tum intensiuè, eo, quod inferiora speciei minus sint dissimilia, magisve similia re, & ratione nostra, quam inferiora generis: atqui indiuisio est vnitatis: vt ergo species respectu inferiorum, & prout ea includens est magis indiuisa, quam genus, idque duplici ex titulo, ita etiam & erit magis vna. Posterior pars similiter est in aperto; quoniam species actualiter sumpta, siue quatenus actu composita, continet genus, & consequenter partes omnes actuales generis, quibus aliam partem addit, videlicet differentiam specificati-

cam, quam genus actu non includit: hac ergò ratione usurpata species in plures diuiditur partes, quam genus, ac proinde eò est minus indiuisa, & vna, illudque maiori vnitatem, & indiuisione prædium. Ita fermè Alexander Alensis 5. metaph. B. Thomas 1. part. q. 8., Caietanus, Burlæus, Soncinas.

46

Assero quintò: tantum species, sed etiam genus à materia simul, & forma sumi possunt, & solent. Ita B. Thomas Scotus, Caietanus, Capreolus, Egidius, Gabriel, Gregorius, & alij plerique. Ratio huius est: quoniam vt equus v.g. sit animal, nec sola materia, nec etiam sola eius forma sufficit, sed vtriusque requiritur existentia: gradus igitur genericus animalis alterutrinque oritur: aut paulò aliter, materia, & forma equi, prout est vnum quoddam principium totale sensuum, est animal; prout vero radix, & principium integrum hinniendi, est hinnibile: genus ergo, sicut & differentia, & quicunque alius gradus metaphysicus conueniens enti completo, à materia, & forma ducit originem. Quocirca non parum decipitur Niphus, & Soncinas, quorum ille 7. metaph. genus à sola forma, hic verò 1. metaph. illud à sola materia oriri existimat. Porro quamuis genus desumatur ex æquo à materia, & forma, hoc tamen nequaquam negarim, materiam esse genus proportionale, seu simile vero generi, & genus itidem esse materiam proportionalem, siue similem physicae materiae: cū tamen forma non cum genere, sed cum differentia, & è conuerso suā habeat proportionem. Atq; in hoc sensu minus proprio verum esse fateor, genus à materia sola, sicut & differentiam à forma egredi. Probat autem proportio illa generis, & materiae, siue corporis physici: primò quoniam, vt explicat Egidius, vtrumque est indifferens ad plura, genus scilicet ad has, vel illas differentias, & ad hoc, vel illud totum metaphysicum: corpus verò, seu materia prima, ad has, vel illas formas, & ad hoc, vel illud totum physicum: secundò quia, vt disputat Alexander, vtrumque est prius suo composito, & actu: tertio, quia sicut ad materiam accidentia communia, ita etiam ad genus sequuntur: quartò, quia sicut materia prius accipit formas vniuersales, quam particulares, animam v.g. vegetatiuam, quam sensitiuam, & hanc, quam rationalem, vt multi credunt, ita etiam genus prius accipit differentias communes, & superiores, quam inferiores, specialesque v.g. prius viuens contrahitur ad sensibile, quam ad rationale, & ad rationale, quam ad Petrum: & hinc exponuntur plura loca Aristotelis, quibus materiam genus appellat. Quæ autem proportio sit inter differentiam, & formam physicam, & quam contraria hæcenus statuta inter materiam, & genus, ex iamiam dictis facile quibus colligat. Hic ab aliquibus solet explicari, quo pacto genus sit totum potentiale, & simul pars actualis speciei: sed ad initium libri superioris vtrumque pro virili exposuimus.

C A P V T V.

Genus respectu indiuiduorum explicatur.

47

Præmitto primò, genus, aut eadē aut diuersa re ipsa habitudine referri ad species, & indiuidua: Ad hæc mediate, & remote, ad illas verò proximè, & immediate: ita Scotus q. 17. de vniuers. Conimb. q. 1. de specie. Masius, Fonseca, Auerla, & ceteri communiter: quidni verò? sicut enim animal v.g.

sponte sua aptum est homini, & equo inesse, ita, & Petro, ac Bucephalo.

Præmitto secundò, indiuidua, alia esse completa, videlicet quæ rationē specificā formaliter includunt, vt hic homo, aut hic equus, leoe: Alia incompleta, quæ ab ea præscindunt, vel ex parte obiecti, vel ex parte modi, iuxta varias scolasticorum sententias libro superiori memoratas, vt cū hoc animal eminus cerno, quin tamen hominē, aut belluā esse discernam. Qui autem indiuidua incompleta ex parte obiecti talia, siue virtualiter intrinsece distincta, ac præcisa, à ratione specifica negant, eo, quod hoc animal v.g. respectu rationalis ita non se habeat, vt alterum simile, alterum dissimile sit; hoc animal enim quatenus tale nequaquam alteri simile esse videtur, qui inquam eiusmodi indiuidua negant, sequentibus argumentis facile possunt impugnari.

48

Nam in primis distinctio virtualis, obiectiue præcisionis radix, non in sola similitudine, sed in quauis alia prædicatorum contradictione est posita: quamuis igitur hoc animal, vt hoc, alteri simile non sit, cui tamen rationale dissimile est, nihilominus hoc animal à rationali virtualiter distingui, & obiectiue præscindi poterit, sicut ad indiuiduum ex parte obiecti incompletum oportet. Deinde animal, prout condistinctum virtualiter à rationali, & homine, hæcceitatem terminat, & est hoc animal, sicut natura diuina est hæc numero, pro vt condistincta à triplici personalitate: hoc igitur animal ex parte obiecti à rationali distinguitur, ac proinde indiuiduum obiectiue incompletum est. Præterea animal, quod inest homini, virtualiter distinguitur à rationali, & eius etiam hæcceitas est, ab eodem rationali distincta, vt contabit in metaph. lib. 2. tract. 4. vbi distinctionem virtuale graduum inæqualium probabimus: tam igitur animal, quam hæcceitas, atque adeo hoc animal à rationali virtualiter distingui, & obiectiue præscindi poterit, sicut opus est, ad indiuiduum ex parte obiecti incompletum. Denique hoc animal ratione animalitatis est simile equo, & ratione hæcceitatis ab equo solum distinguitur, cum tamen per rationale, nec equo simile sit, nec ab equo distinguatur, sed dumtaxat ei sit positue dissimile: igitur etiam iuxta horum auctorum principia hoc animal habet prædicata contradictoria, quæ rationali non competunt, ac per consequens hoc animal est à rationali virtualiter distinctum, & obiectiue quoddam sortitur incomplementum.

49

Præmitto tertio, prædicationem, aliam esse immediate, aliam mediatam; illa rationem superiorem de inferiori sibi proxima; hæc rationem superiorem de ratione inferiori à se remota prædicat. Præmitto quartò, prædicationem, aliam esse formaliter quidditatiuam, per quam interroganti quid sit res, aut ex toto, aut ex parte responderi debet; aliam formaliter non quidditatiuam, per quam interroganti quid res sit formaliter responderi nullo modo potest. Quibus positis.

50

Assero primò: genus prædicatur immediate in sensu formali, seu quidditatiuo de indiuiduis incompletis. Ita B. Thomas opusc. 65. ad medium, Hurtadus disp. 4. log. sect. 5. §. 26. Auerla quaest. 10. log. sect. 5. §. dico tertio, Arriaga disput. 7. log. sect. 1. subsect. 6. num. 28. Louanienfes, & alij, tum recentiores, tum etiam antiquiores. Suadet autem hunc in modum, quando eminus viso animali, & quodnam sit incognito, hoc animal esse animal affirmo, ea prædicatio est generis de indiuiduo incompleto: at est immediata in sensu quidditatiuo, seu formali, ergo &c. Quod ea prædicatio sit generis,